

ЗАТВЕРДЖУЮ

Голова науково-методичної
ради НУВГП
e-підпис Валерій СОРОКА
26.08.2022

07-02-358S

СИЛАБУС

навчальної дисципліни

SYLLABUS

Доктринальні проблеми господарського права та процесу		Doctrinal problems of economic law and process	
Шифр за ОП	ОК	Code in Educational Program	
Освітній рівень: освітньо-науковий(третій)		Educational level: Educational and Scientific(third)	
Галузь знань: Право	08	Fields of knowledge Law	
Спеціальність: Право	081	Speciality Law	
Освітньо-наукова програма: Право		Educational and Scientific Program: Law	

Рівне – 2022

Силабус навчальної дисципліни «Доктринальні проблеми господарського права та процесу» для здобувачів вищої освіти ступеня «доктор філософії» галузь знань 08 «Право», спеціальність 081 «Право». Рівне. НУВГП. 2022. 9 стор.

ОПП на сайті університету: <http://ep3.nuwm.edu.ua/23752/>

Розробник силабусу: *Водоп'ян Тетяна Вікторівна, кандидат юридичних наук, доцент кафедри конституційного права та галузевих дисциплін*

Силабус схвалений на засіданні кафедри
Протокол № 9 від “29” червня 2022 року

Завідувач кафедри: *е-підпис Міщук І. В., к.ю.н, доцент.*

Керівник освітньо-наукової програми: *е-підпис Цимбалюк В.І., к.ю.н., професор, директор ННП НУВГП*

Схвалено науково-методичною радою з якості ННІ
Протокол № 11 від “29” липня 2022 року

Голова науково-методичної ради з якості ННІ: *е-підпис Цимбалюк В.І., к.ю.н., професор*

СЗ №-3240 в ЕДО.

© Водоп'ян Т.В., 2022

© НУВГП, 2022

ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ*

Ступінь вищої освіти *Доктор філософії*

Освітня програма *Право*

Спеціальність *081Право*

Рік навчання, семестр

Кількість кредитів *3*

Лекції: *16/2 годин*

Практичні заняття: *14/6 годин*

Самостійна робота: *60/82 годин*

Курсова робота:

Форма навчання *Денна/заочна*

Форма підсумкового контролю *Залік*

Мова викладання *Українська*

ІНФОРМАЦІЯ ПРО ВИКЛАДАЧА*

ПРОФАЙЛ ЛЕКТОРА

*Водоп'ян Тетяна Вікторівна
кандидат юридичних наук, доцент,
доцент кафедри конституційного права
та галузевих дисциплін.*

Вікіситет

http://wiki.nuwm.edu.ua/index.php/%D0%92%D0%BE%D0%B4%D0%BE%D0%BF%E1%BE%BD%D1%8F%D0%BD_%D0%A2%D0%B5%D1%82%D1%8F%D0%BD%D0%B0_%D0%92%D1%96%D0%BA%D1%82%D0%BE%D1%80%D1%96%D0%B2%D0%BD%D0%B0

ORCID

<https://orcid.org/000-0002-7482-4577>

Як комунікувати

t.v.vodopian@nuwm.edu.ua

ІНФОРМАЦІЯ ПРО ОСВІТНЮ КОМПОНЕНТУ

Анотація освітньої компоненти, в т.ч. мета та цілі

Предметом вивчення нормативної дисципліни “ Доктринальні проблеми господарського права та процесу ” є наукове дослідження проблем застосування норм права, які регулюють відносини у сфері господарської діяльності.

Курс розроблено таким чином, щоб надати аспірантам необхідні знання для розвитку у них навичок наукового аналізу, дослідження та здійснення пошуку шляхів вирішення актуальних проблем господарського процесуального права, формування фахівця, здатного до наукового аналізу правових позицій Верховного Суду та використання судової

практики.

Мета: формування наукової методології розв'язання проблем, пов'язаних із захистом прав та інтересів суб'єктів господарювання у взаємовідносинах з органами державної влади та місцевого самоврядування, фізичними та юридичними особами, ефективного регулятора політики держави в сфері економіки, правової політики та судочинства, здатного приймати виважені управлінські рішення, поглиблення теоретичних знань та формування практичних навичок захисту прав та інтересів суб'єктів господарювання, наукового аналізу правових позицій Верховного Суду.

Посилання на розміщення освітнього компоненту на навчальній платформі Moodle

<https://exam.nuwm.edu.ua>

Компетентності

СК1. Вміння знаходити та аналізувати інформацію щодо сучасного стану і тенденцій розвитку світової і української юриспруденції, робити висновки на основі одержаних досліджень, застосовувати їх у науковій та практичній сфері.

СК2. Здатність до розуміння тенденцій, закономірностей, факторів й умов формування юридичної науки, її місця в системі соціально-гуманітарного знання, правової політики, правової культури громадян і суспільства в цілому

СК3. Здатність до володіння сучасними правовими теоріями і концепціями та здатність до їх критичного аналізу й оцінки;

СК4. Здатність кваліфіковано застосовувати нормативно-правові акти при написанні експертних заяв, проектних заяв, проектів аргументаційної позиції суду, звернень, меморандумів, юридичних висновків в різних сферах практичної діяльності;

СК5. Здатність до поєднання освіти з наукою та практикою шляхом знаходження інноваційних складових у науковій та освітянській діяльності.

СК6. Здатність здійснювати професійну діяльність в установах, діяльність яких пов'язана з прогресивним розвитком українського законодавства; проводити глибокий історичний і правовий аналіз європейських та світових інтеграційних процесів, учасником яких є Україна.

СК7. Здатність до аналізу міждисциплінарних характеристик галузей права, доктрин права, здатність тлумачити та застосовувати норми права з врахуванням динаміки нормотворчого процесу.

СК8. Здатність демонструвати знання базових засад, сучасного стану, тенденцій розвитку наукових досягнень у різних галузях права

Програмні результати навчання (ПРН). Результати навчання (РН)

ПРН1. Володіти сучасними передовими концептуальними та методологічними знаннями при виконанні науково-дослідницької та/або професійної діяльності і на межі предметних галузей знань.

ПРН2. Здатність використовувати сучасні інформаційні та комунікативні технології при спілкуванні, обміні інформацією, зборі, аналізі, обробці, інтерпретації джерел.

ПРН3. Мати ґрунтовні знання предметної області та розуміння професії, знання праць провідних вітчизняних та зарубіжних вчених, фундаментальні праці у галузі дослідження, формулювати мету власного наукового дослідження як складову загально-цивілізаційного

процесу.

ПРН4. Аналізувати наукові праці, виявляючи дискусійні та малодосліджені питання, здійснювати моніторинг наукових джерел інформації стосовно проблеми, яка досліджується встановлювати їх інформаційну цінність шляхом порівняльного аналізу з іншими джерелами

ПРН5. Знати національне та європейське законодавство, зміст правового регулювання у різних галузях фахового спрямування та різних сферах діяльності;

ПРН6. Використовувати практичний досвід прийняття виважених та обґрунтованих з точки зору добросовісності та права рішень як у стандартних, так й нестандартних ситуаціях;

ПРН7. Здатність збирати, аналізувати, систематизувати законодавство, що складає нормативну базу наукового дослідження, виявляти прогалини, суперечності та інші його недоліки, формулювати власні пропозиції, спрямовані на їх подолання.

ПРН8. Вміти кваліфіковано відображати результати наукових досліджень у наукових статтях, опублікованих як у фахових вітчизняних виданнях, так і у виданнях, які входять до міжнародних наукометричних баз.

ПРН9. Ініціювати, організовувати та проводити комплексні дослідження в галузі науково-дослідницької та інноваційної діяльності, які приводять до отримання нових знань.

ПРН10. Вміти з нових дослідницьких позицій формулювати загальну методологічну базу власного наукового дослідження, усвідомлювати його актуальність, мету і значення для розвитку інших галузей науки, суспільно-політичного, економічного життя.

Структура та зміст освітнього компонента

МОДУЛЬ 1. ДОКТРИНАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ГОСПОДАРСЬКОГО ПРАВА

Тема 1. Доктринальні проблеми загальних положень господарського права.

Поняття та система господарського права: проблеми теорії та практики. Традиційні та сучасні погляди на функції господарського права. Проблематика джерел господарського права. Суб'єкти господарських правовідносин: проблеми вдосконалення правового статусу. Проблемні аспекти у сфері державного регулювання господарської діяльності.

Тема 2. Проблемні аспекти правового режиму окремих видів майна суб'єктів господарювання.

Особливості правового режиму майна у сфері господарювання. Проблематика майнової особливості державного майна при окремих режимах у сфері господарювання. Проблемні питання при визначенні джерел формування майна у сфері господарювання. Доктринальні проблеми особливостей правового режиму деяких видів майна у сфері господарювання. Право державної і комунальної власності та правові форми їх реалізації. Право колективної і приватної власності та правові форми їх реалізації.

Тема 3. Проблеми господарського договірної права.

Доктринальні проблеми теоретико-правових засад господарських договірних правовідносин. Укладення господарських договорів: проблемні питання. Проблеми

правового регулювання окремих господарських договорів. Теоретико-прикладні проблеми виконання господарських договірних зобов'язань. Проблеми спеціалізації господарсько-правового регулювання договірних відносин із надання послуг. Проблематика договірних форм використання природних ресурсів суб'єктами господарювання.

Тема 4. Проблемні аспекти відповідальності у сфері господарювання.

Доктринальні проблеми господарсько-правової відповідальності. Підстави настання господарсько-правової відповідальності: проблемні питання. Проблематика визначення функцій господарсько-правової відповідальності. Застосування штрафних санкцій у сфері господарювання. Проблемні аспекти та шляхи вдосконалення регулювання господарсько-правових санкцій. Принципи, межі та строки застосування господарсько-правової відповідальності.

Тема 5. Доктринальні та практичні проблеми корпоративного права.

Доктринальні проблеми загальних положень корпоративного права. Окремі проблеми корпорацій. Проблеми управління капіталом у господарських товариствах. Проблеми розпорядження корпоративними правами та обов'язками. Проблеми розвитку корпоративних правовідносин в акціонерному товаристві. Проблеми управління державними корпоративними правами. Проблеми відповідальності за порушення норм корпоративного права.

МОДУЛЬ 2. ДОКТРИНАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ГОСПОДАРСЬКОГО ПРОЦЕСУАЛЬНОГО ПРАВА

Тема 6. Доктринальні та практичні проблеми концептуальних засад господарського процесу.

Проблематика розвитку форм захисту прав та законних інтересів осіб. Проблеми доступності правосуддя та правової допомоги. Проблемні питання суб'єктів господарських процесуальних правовідносин. Проблематика визначення поняття принципів господарського процесуального права та їх система. Доктринальні засади стадій господарського судочинства. Проблеми процесуальних строків. Проблеми доказування та доказів у господарському процесі.

Тема 7. Провадження в суді першої інстанції: доктринальні та практичні проблеми.

Поняття господарської процесуальної форми (суть, основні риси та значення). Позовна форма захисту господарських прав та інтересів фізичних та юридичних осіб. Особливості наказного провадження. Доктринальні засади та практичні проблеми окремого провадження. Відновлення втраченого судового провадження.

Тема 8. Перегляд судових рішень: доктринальні та практичні проблеми.

Право апеляційного та касаційного оскарження. Порядок розгляду справи апеляційним та касаційним судами. Межі розгляду справи апеляційним та касаційним судами. Повноваження судів апеляційної та касаційної інстанції. Проблематика апеляційного та касаційного оскарження ухвал суду першої інстанції. Значення касаційних

<p>фільтрів. Роль Великої Палати Верховного Суду. Європейські підходи до апеляції та касації як стадій судового провадження.</p>
<p>Перелік соціальних, «м'яких» навичок (soft skills)</p>
<p><i>Комунікативні здібності, розвиток самоорганізації, робота в команді, психологічна стресостійкість.</i></p>
<p>Форми та методи навчання</p>
<p>Форми навчання: <i>традиційні лекції та практичні заняття, бінарні лекції, полілекції, модельні практичні заняття у професійному середовищі, вебінари, науково-практичні семінари, дуальні заняття із залученням практиків.</i></p> <p>Методи навчання: <i>аналітичний, дослідницький, проблемно-пошуковий, дискусія, ситуативні задачі, презентація, елементи навчальної гри.</i></p>
<p>Порядок та критерії оцінювання</p>
<p><i>Для досягнення цілей та завдань курсу студентам потрібно вчасно виконати індивідуальні завдання (розв'язання практичних задач, наукові тези, реферати, тощо), брати участь у практичних заняттях (доповіді з презентаціями, актуальні запитання, участь у дискусіях, тощо); вчасно здати модульні контролі знань.</i></p> <p><i>Викладач проводить оцінювання індивідуальних завдань студентів шляхом проставлення балів за визначеними критеріями, що вчасно доводяться здобувачам освіти. Також, студент під наглядом викладача самостійно оцінює свою роботу.</i></p> <p><i>За вчасне та якісне виконання усіх видів завдань, студент отримує такі обов'язкові бали:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> <i>– по 2 бали за якісну підготовку до кожного практичного заняття;</i> <i>– 10 балів за якісне оформлення індивідуального завдання;</i> <i>– 20 балів – модуль 1;</i> <i>– 20 балів – модуль 2.</i> <p><i>Усього 100 балів.</i></p> <p><i>Додаткові бали студент може отримати при написанні наукової статті, наукової роботи на конкурс, ессе, тощо. Тему для дослідницької роботи студенти можуть вибрати самостійно за погодженням із викладачем. Додаткові бали аспірантам також можуть бути зараховані за конкретні пропозиції з удосконалення змісту навчальної дисципліни.</i></p> <p><i>Модульний контроль проходить у формі тестування. У тесті 30 запитань . Усього – 20 балів.</i></p>
<p>Поєднання навчання та досліджень</p>
<p><i>Здобувачі вищої освіти залучені до реалізації наукових індивідуальних тем досліджень. Зокрема, в освітньому процесі використовуються наукові досягнення викладача та здобувачів.</i></p>
<p>Інформаційні ресурси</p>
<p style="text-align: center;">1. Рекомендована література:</p> <p>1. Беяневич В. Е. Науково-практичний коментар до Господарського процесуального кодексу України. Київ. 2014. 1160 с.</p>

2. Беяневич О. А. Господарське договірне право України (теоретичні аспекти). Київ. 2006. 592 с.
3. Побірченко І. Г. Вибране. Київ. 2013. 544 с.
4. Притика Ю.Д. Міжнародний комерційний арбітраж: питання теорії та практики. Київ. 2005. 388 с.
5. Щербина В. С. Суб'єкти господарського права. Київ. 2008. 264 с.

2. Допоміжна література

1. Бакалінська О. О. Правове регулювання добросовісної конкуренції в Україні. Київ. 2015. 32 с.
2. Безух О. В. Теоретичні проблеми правового регулювання відносин економічної конкуренції в Україні. Київ. 2015. 32 с.
3. Білоусов Ю. В. Закон України "Про третейські суди": науково-практичний коментар. Київ. 2008. 432 с.
4. Бобкова А. Г. Новели проекту Господарського процесуального кодексу України. 2017. 50 с.
5. Вінник О. М. Публічні та приватні інтереси в господарських товариствах: проблеми правового забезпечення. Київ. 2003. 324 с.
6. Городовенко В. В. Принципи судової влади. Харків. 2012. 448 с.
7. Джузь В. В. Теоретико-прикладні проблеми реформування законодавства України про банкрутство. Київ. 2009. 30 с.
8. Ібрагімова Н. В. Правовий статус холдингів. Вінниця. 2015. 20 с.
9. Клепікова О. Удосконалення проекту Господарського процесуального кодексу України. Київ. 2017. 55 с.
10. Кологойда О. В. Господарсько-правове регулювання фондових відносин в Україні. Київ. 2015. 704 с.
11. Кот О. В. Судові акти в господарському процесі України. Київ. 2011. 24 с.
12. Кравець І. М. Правове становище суб'єктів організаційно-господарських повноважень. Київ. 2010. 240 с.
13. Лукач І. В. Теоретичні проблеми правового регулювання корпоративних відносин в Україні. Київ. 2015. 432 с.
14. Ніколенко Л. М. Перегляд судових актів у господарському судочинстві. Донецьк. 2013. 491 с.
15. Пацурія Н. Б. Страхові правовідносини у сфері господарювання: проблеми теорії і практики. Ніжин. 2013. 501 с.
16. Пилипенко А. Я. Вибране. Київ. 2013. 504 с.
17. Побірченко І. Г. Вибране. Київ. 2013. 544 с.
18. Подцерковний О. П. Грошові зобов'язання господарського характеру : проблеми теорії і практики. Київ. 2007. 424 с.
19. Подцерковний О. П. Потреба в адаптації та наближенні до практики новел проекту Господарського процесуального кодексу України. Київ. 2017. 44 с.
20. Поєдинок В. В. Правове регулювання інвестиційної діяльності: теоретичні проблеми. Ніжин. 2013. 479 с.
21. Пронська Г. В. Вибране. Освіта України. 2013. 696 с.
22. Резнікова В. В. Правове регулювання посередництва у сфері господарювання (теоретичні аспекти). Хмельницький. 2010. 706 с.
23. Резнікова В. В. Відповідальність у господарському процесі за зловживання процесуальними правами та заходи процесуального примусу. Київ. 2017. 121 с.
24. Резнікова В. В. Судова реформа та її перспективи для господарського судочинства: проблеми практики і теорії. 2014. 148 с.
25. Щербина В. С. Попередження господарських правопорушень. Київ. 1993. 131 с.
26. Юлдашев С. О. Функціонування МКАС як засобу захисту прав та законних інтересів

господарюючих суб'єктів. Київ. 2010. 200 с.

Інформаційні ресурси

1. <http://www.nbu.v.gov.ua> – бібліотека ім. В.І. Вернадського
2. <http://zakon.rada.gov.ua> – Верховна Рада України
3. <http://www.president.gov.ua> – Президент України
4. <http://www.kmu.gov.ua> – Кабінет Міністрів України
5. <http://www.ccu.gov.ua> – Конституційний Суд України
6. <http://www.scourt.gov.ua> – Верховний Суд України

Дедлайни та перескладання

Ліквідація академічної заборгованості здійснюється згідно «Порядку ліквідації академічних заборгованостей у НУВГП», <http://ep3.nuwm.edu.ua/4273/>. Згідно цього документу і реалізується право студента на повторне вивчення дисципліни чи повторне навчання на курсі. Передача модульних контролів здійснюється згідно <http://nuwm.edu.ua/struktturni-pidrozdili/navch-nauk-tsentr-nezalezhnoho-otsiniuvannia-znan/dokumentu>. Оголошення стосовно дедлайнів здачі та передачі оприлюднюються на сторінці MOODLE: <https://exam.nuwm.edu.ua/>

Неформальна та інформальна освіта

Студенти мають право на перезарахування результатів навчання набутих у неформальній та інформальній освіті згідно відповідного Положення про неформальну освіту. <http://ep3.nuwm.edu.ua/18660/>.

Практики, представники бізнесу, фахівці, залучені до викладання

До викладання, за згодою, запрошуються представники органів державного управління в Рівненській області, практикуючі адвокати, представники громадських організацій.

Правила академічної доброчесності

Усі здобувачі виконані навчальні завдання самостійно перевіряють на виявлення текстових запозичень через університетську платформу MOODLE <http://wiki.nuwm.edu.ua/index.php/Unplag>.

В аудиторії здобувачі не допускаються до списування та обману – за порушення принципів академічної доброчесності викладач може накладати санкції: зниження балів, повернення роботи на доопрацювання, не допущення до захисту роботи та ін.

Вимоги до відвідування

Студенту не дозволяється пропускати заняття без поважних причин. Якщо є довідка про хворобу чи іншу поважну причину то студенту не потрібно відпрацьовувати пропущене заняття.

При об'єктивних причинах пропуску занять, студенти можуть самостійно вивчити пропущений матеріал.

Здобувачі без обмежень можуть на заняттях використовувати мобільні телефони та ноутбуки.

Оновлення

За ініціативою викладача зміст даного курсу планується оновлювати щорічно, враховуючи зміни у законодавстві України, наукових досягнень у сфері фінансової діяльності.

Студенти також можуть долучатись до оновлення дисципліни шляхом подання пропозицій викладачу стосовно новітніх змін у галузі інформаційної, бібліотечної та архівної справи. За таку ініціативу студенти можуть отримати додаткові бали.

Академічна мобільність. Інтернаціоналізація

В НУВГП розроблені процедури для реалізації права здобувачам на академічну мобільність:

- Положення про академічну мобільність учасників освітнього процесу Національного університету водного господарства та природокористування: <http://ep3.nuwm.edu.ua/4398/>

- Порядок перезарахування результатів навчання за програмами академічної мобільності в Національному університеті водного господарства та природокористування <http://ep3.nuwm.edu.ua/19458/>.

- Положення про порядок реалізації права на академічну мобільність, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 12 серпня 2015 року № 579 <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/579-2015-%D0%BF#n8>.

Здобувачі можуть отримати доступ до таких міжнародних інформаційних ресурсів:

-електронні бібліотеки: <http://lib.nuwm.edu.ua/index.php/korisni-posilannya/elektronni-biblioteki>

-Як знайти статтю у Scopus: <http://lib.nuwm.edu.ua/index.php/biblioteka/novini/item/506-v-dopomohu-avtoram>

-База періодичних видань: <https://www.scimagoir.com/>

-Можливості доступу до електронних ресурсів та сервісів: <http://lib.nuwm.edu.ua/index.php/biblioteka/novini/item/516-mozhlyvosti-dostupu-do-resursiv-i-servisiv>

-Здобувачі можуть брати участь у Проєкті сприяння академічній доброчесності в Україні (SAIUP) <https://nuwm.edu.ua/sp/akademichna-dobrochesnistj>.

Лектор, к.ю.н., доцент кафедри КПГД

Т.В. Водоп'ян